

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/78/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218202691
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Halmešová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4218202691.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Halmešovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Marty Polyákovej, v spore žalobcu: MARSO Kft., so sídlom A., XXXX B., C., (IČO) Cg: 15-09-060486, v konaní zastúpeného Mgr. Danielou Oravczovou, advokátkou so sídlom Námestie M.R. Štefánika 6, Komárno, IČO: 42 049 377, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 29.marca 2023 č. k. 14C/32/2018- 296, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdzuje.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 105.963,87 € do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 1 písm.a), § 2 písm. a), b), §3 ods. 1 písm. d), 2, § 4 ods. 1 a), § 9 ods. 1, 4, § 15 ods. 1,4, § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., § 5 ods. 2, § 33 ods. 1, § 165 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. V dôvodoch rozhodnutia poukázal na obsah žaloby doručenej súdu dňa 29.05.2018, ktorou sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplata sumy 105 963,87 eur titulom náhrady škody, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora JUDr. Aleny Szalayovej, náhradníka neb. súdneho exekútora JUDr. Ladislava Szabóa v konaní vedenom Okresným súdom Komárno pod sp. zn. 6Er/709/2013, EX 799/2013 v prospech žalobcu ako oprávneného proti povinnej Adél Ott o vymożenie peñažného plnenia vo výške 195.600,- € s príslušenstvom. Nesprávny úradný postup spočíval v nedodržaní postupu zo strany súdneho exekútora predpísaného v ustanovení § 165 Exekučného poriadku, keď súdny exekútor nepoukázal žalobcovi ako oprávnenému sumu prikázanú v zmysle rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností schváleného uznesením Okresného súdu Komárno č.k. 6Er/709/2013-151 zo dňa 28.3.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.9.2017. Výťažok z dražby nehnuteľností bol dosiahnutý vo výške 140.500,- €. Nárok na vyplatenie sumy prikázanej žalobcovi vznikol až po smrti súdneho exekútora JUDr. Ladislava Szabóa, hoci najvyššie podanie bolo uhradené na jeho účet ešte v čase jeho života a podľa vyjadrenia JUDr. Aleny Szalayovej ako náhradníka neb. súdneho exekútora JUDr. Ladislava Szabóa zo dňa 4.8.2016 sa v čase prevzatia predmetného exekučného spisu suma výťažku z dražby nehnuteľností určená na vyplatenie žalobcovi na účte exekútora už nenachádzala. Mal za to, že uplatnenie si tohto nároku v dedičskom konaní by bolo výsledkom formálneho prístupu k právu a spravodlivosti, nakoľko dedičské konanie je rodinnou záležitosťou osoby úradníka, ktorá s výkonom jeho funkcie nemá nič spoločné.

1.2 Okresný súd Komárno uznesením č.k. 14C/32/2018-92 zo dňa 4.10.2018 konanie vo veci prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 5D/89/2016. Dňa 6.12.2022 doručil žalobca súdu návrh na pokračovanie v konaní z dôvodu, že Okresný súd Komárno uznesením č.k. 5D/89/2016-1573 zo dňa 7.11.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.11.2022, žalobcom prihlásenú pohľadávku nezarádil do pasív dedičstva. Uznesením č.k. 14C/32/2018-222 zo dňa 7.12.2022 súd rozhodol o pokračovaní v konaní.

1.3 Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie dospel k záveru, že na strane žalobcu je daná aktívna vecná legitímácia v tomto spore. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola nesprávnym úradným postupom spôsobená škoda. V danom prípade mal súd preukázané, že žalobca je osobou, ktorej bola postupom súdneho exekútora neb. JUDr. Ladislava Szabóa spôsobená škoda, keď žalobca v procesnej pozícii oprávneného podal návrh na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu a súdny exekútor pohľadávku oprávneného v exekučnom konaní vymohol titulom výťažku z dražby nehnuteľností, avšak vymoženú sumu nezabezpečil na osobitnom účte exekútora na účely jej vyplatenia oprávnenému. Žalobca si nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom neb. JUDr. Ladislava Szabóa, resp. JUDr. Aleny Szalayovej uplatnil podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ktorej však vyhovieť nebolo a jeho nárok nebol zo strany štátu uspokojený. Rovnako súd prvej inštancie považoval za danú pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného v tomto spore, ktorá vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a) bod 3. zákona č. 514/2003 Z.z., keď vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci, pričom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom zodpovedá štát a tejto zodpovednosti sa nemožno zbaviť.

1.4 Následne súd prvej inštancie preskúmaval samotný nárok žalobcu, teda či mu bola postupom súdneho exekútora (neb. JUDr. Ladislava Szabóa, resp. JUDr. Alenou Szalayovou, náhradníkom súdneho exekútora JUDr. Ladislava Szabóa) spôsobená škoda a to titulom nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora. Súd prvej inštancie konštatoval, že suma 105.963,87 € (ktorá bola žalobcovi určená na výplatu rozhodnutím Okresného súdu Komárno č.k. 6Er/709/2013-151 zo dňa 28.3.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.9.2017, titulom schválenia rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností) predstavuje škodu, ktorá nastala v majetkovej sfére žalobcu ako poškodeného. Za nesprávny úradný postup žalobca označil konanie súdneho exekútora JUDr. Ladislava Szabóa, ktorý napriek prijatiu najvyššieho podania vo výške 140.500,- € titulom udelenia príklepu na dražbe nehnuteľností pripísaním tejto sumy na jeho osobitný účet exekútora nezabezpečil tieto prostriedky na účte za účelom ich poukázania oprávnenému po schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností súdom v súlade s ustanovením § 165 ods. 1 Exekučného poriadku. Poukázal na to, že Exekučný poriadok platný v rozhodnom období ukladal exekútorovi povinnosť do siedmich dní po schválení rozvrhu výťažku a po úplnom zaplatení najvyššieho podania poukázať oprávneným osobám príkázané sumy s výnimkou nárokov, o ktorých prebieha konanie o zapretie prihlásenej pohľadávky. Týmto postupom došlo zo strany neb. JUDr. Ladislava Szabóa k porušeniu povinnosti vyplývajúcej mu z ustanovenia § 165 ods. 1 Exekučného poriadku, čo súd vyhodnotil ako nesprávny úradný postup v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., keďže súdny exekútor v rámci výkonu exekučnej činnosti porušil povinnosť urobiť úkon v zákonom stanovenej lehote v zmysle § 165 ods. 1 Exekučného poriadku, (pričom porušeniu tejto povinnosti predchádzala nečinnosť súdneho exekútora JUDr. Ladislava Szabóa spočívajúca v tom, že napriek zrealizovaniu rozvrhového pojednávania dňa 18.2.2015 do momentu svojej smrti dňa 2.2.2016 nepodal súdu návrh sa schválenie rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností a tento podala až JUDr. Alena Szalayová) a týmto jeho konaním bola žalobcovi spôsobená škoda vo výške 105.963,87 €, ktorá bola preukázaná listinnými dôkazmi. Týmto mal súd preukázané aj príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora neb. JUDr. Ladislava Szabóa a vznikom škody.

1.5 Pokiaľ išlo o posúdenie žalovaného, že konanie súdneho exekútora neb. JUDr. Ladislava Szabóa - nezabezpečenie finančných prostriedkov prijatých titulom úhrady najvyššieho podania dosiahnutého na dražbe nehnuteľností na účely ich vyplatenia oprávneným subjektom po schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností súdom, je potrebné považovať za exces z výkonu činnosti štátneho orgánu, súd prvej inštancie sa s týmto nestotožnil, a to poukazujúc najmä na skutočnosť, že prevzatím takéhoto výkladu by súd pripustil popretie základného princípu materiálneho štátu, v ktorom štát nesie zodpovednosť za konanie svojich orgánov. V tejto súvislosti zdôraznil, že voči neb. JUDr. Ladislavovi Szabóovi v súvislosti s jeho postupom v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 6Er/709/2013 (EX 799/2013) nebola vyvodená trestná, príp. disciplinárna zodpovednosť a táto

už z dôvodu jeho úmrtia vyvodená ani byť nemôže. V tomto smere súd poukázal na právny názor v rozhodnutí Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/226/2019 zo dňa 16.12.2020.

1.6 K námietkam žalovaného vo vzťahu k jeho zodpovednosti za vzniknutú škodu súd prvej inštancie poukázal na to, že ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Považoval za nesporné, že žalobca si pohľadávku vo výške 105.963,87 € prihlásil aj do dedičského konania po neb. JUDr. Ladislavovi Szabóovi (konanie vedené na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 5D/89/2016), avšak v tomto smere poukázal na to, že dedičstvo po neb. JUDr. Ladislavovi Szabóovi je predĺžené a toto pripadlo štátu ako odumrť. Navyše z uznesenia č.k. 5D/89/2016-1573 zo dňa 7.11.2022 vyplynulo, že pohľadávka žalobcu nebola zahrnutá do súpisu pasív, preto postup zvolený žalobcom, keď si nárok na zaplatenie žalovanej sumy uplatnil aj titulom nároku na náhradu škody z titulu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nepovažoval za v rozpore so zákonom. Súd v tejto súvislosti poukázal aj na ustanovenie § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, a pokiaľ osobitný zákon (zák. č. 514/2003 Z.z.) neustanovuje inak, teda neupravuje svoju výlučnú aplikabilitu, je nutné mať za to, že zodpovednosť súdneho exekútora za škodu spôsobenú pri výkone exekučnej činnosti možno vyvodiť priamo zo zákonného ustanovenia § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. Súd v súvislosti s možnou kolíziou osobitných právnych úprav podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zákonného ustanovenia § 33 ods. 1 Exekučného poriadku poznamenal, že pri rozhodovaní vychádzal zo záverov rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu SR (rozhodnutie sp. zn. 3 Cdo 75/2015 zo dňa 23.03.2016). Exekučný poriadok ani zákon č. 514/2003 Z.z. priamo nestanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich; obe zodpovednosti stoja vedľa seba. Z ich dikcie možno vyvodiť, že za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu (činnosti uvedené v ustanoveniach § 29 až § 194 Exekučného poriadku), zodpovedá vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku (podobne II. ÚS 289/2008).

1.7 V súvislosti s obranou žalovaného, v ktorej poukazoval i na prednosť uplatnenia si nároku na zaplatenie sumy 105.963,87 € z titulu bezdôvodného obohatenia voči dedičom neb. súdneho exekútora, súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/48/2010 zo dňa 21.12.2010. Na základe toho súd uzavrel, že nie je vylúčené, aby si poškodený uplatnil svoj nárok vyvodením priamej zodpovednosti voči dedičom súdneho exekútora v rámci dedičského konania, ktoré uplatnenie predstavuje len podporný titul pre ochranu osoby postihutej v majetkovej sfére, a zároveň si zvolil osobitný postup pri uplatnení si nároku na náhradu škody voči štátu v zmysle ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, keďže predstavuje primárny inštitút náhrady škody. Súd prvej inštancie preto rozhodol tak, že podanej žalobe v celom rozsahu vyhovel a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 105.963,87 €. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keď žalobcovi ako v spore plne úspešnej strane priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

2.1 Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), h) zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok. Považoval napadnutý rozsudok za nesprávny, založený na nesprávnom právnom posúdení veci, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, nakoľko v danej veci nie je vo vzťahu k žalobcovi založená zodpovednosť žalovaného za škodu, ktorá mala byť spôsobená konaním súdneho exekútora. Rozsudok zároveň považoval za nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný, keďže sa súd prvej inštancie absolútne nedostatočne vysporiadal s podstatnou a kľúčovou námietkou žalovanej vo vzťahu k žalobou uplatnenému nároku, teda či konanie súdneho exekútora v tejto konkrétnej veci predstavuje nesprávny úradný postup v rámci výkonu verejnej moci, alebo ide už o exces z výkonu verejnej moci, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.06.2022, sp. zn. 5Cdo 133/2021, ktorým najvyšší súd ako dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu v obdobnej právnej veci. Žalovaný zdôraznil, že štát má síce v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. zodpovedať za škodu, ktorú spôsobil súdny exekútor nesprávnym úradným postupom pri výkone exekučnej činnosti z pozície orgánu verejnej moci, pričom táto zodpovednosť štátu je objektívna a absolútna, ale štát nezodpovedá za konanie osôb, ak osoby konajúce pri výkone právomoci štátneho orgánu uspokojovali vlastné záujmy a potreby, ktoré konanie podľa názoru žalovanej už ďalej de facto nemožno stotožňovať s výkonom verejnej moci, resp. je potrebné ho od výkonu

verejnej moci diferencovať. Odlíšiť konanie, ktoré je nesprávnym úradným postupom, od konania, ktoré je už excesom, je pritom nevyhnutné najmä z dôvodu, že nesprávny úradný postup predstavuje vždy vybočenie z rámca stanovených pravidiel, ale nie za každé vybočenie, osobitne, ak konajúca osoba sleduje vlastné záujmy, zodpovedá štát. V týchto hraničných prípadoch je preto dôležité vylúčiť akýkoľvek formalistický prístup, ktorý by viedol k záveru, že každé konanie osôb vykonávajúcich úlohy štátneho orgánu, bez ohľadu na konkrétne okolnosti prípadu, je vždy nesprávnym úradným postupom, a za takto spôsobenú škodu vždy zodpovedá štát. Žalovaný dôvodil, že práve na túto úvahu však súd prvej inštancie absolútne rezignoval a v odôvodnení rozsudku jej venoval dve vety so záverom, že sa nestotožnil s názorom žalovanej o excese súdneho exekútora.

2.2 Poukázal na to, že štát zodpovedá výlučne za škodu, ktorá bola spôsobená nesprávnym postupom pri výkone štátnej moci súdnym exekútorom. Zák. č. 514/2003 Z. z. nedefinuje nesprávny úradný postup exaktným spôsobom. V momente, ak konajúca osoba pri výkone právomoci pácha trestný čin alebo sleduje svoje vlastné záujmy, účel samotného výkonu štátnej moci je zmarený konajúcou osobou. Žalovaný ďalej poukázal na to, že súdy v rozhodovacej praxi definovali kritériá rozlišujúce nesprávny úradný postup a exces. Základným rozlišovacím znakom je to, či konajúca osoba uspokojovala pri výkone právomoci vlastné záujmy a potreby, alebo takéto záujmy konajúca osoba nesledovala, hoci pravidlá a poriadok porušila. V tomto smere poukázal na uznesenie NS SR, sp. zn. 6Cdo 27/2016. Žalovaný zastal názor, že z judikatúry súdov vyplýva záver, že ak súdny exekútor výťažok z dražby použil na uspokojenie vlastných alebo iných záujmov, ide o exces. Pôvodný súdny exekútor JUDr. Ladislav Szabó tým, že nezabezpečil poukázanie výťažku z vykonanej dražby žalobcovi ako oprávnenému ponechaním výťažku, resp. ponechaním dostatku peňažných prostriedkov, na svojom exekútorskom účte, uspokojoval vlastné, osobné alebo iné záujmy a ide o jeho osobné individuálne zlyhanie a následné neoprávnené obohatenie v jeho majetkovej sfére. Konanie súdneho exekútora JUDr. Ladislava Szabóa preto podľa žalovaného možno považovať za exces, keďže žiadny účelový ani iný súvis s činnosťou štátneho orgánu pri výkone exekúcie nie je možné v jeho konaní identifikovať. Žalovaný dodal, že na uvedenom závere nič nemení ani poukaz súdu prvej inštancie v odôvodnení rozsudku na to, že voči zosnulému JUDr. Szabóovi nebola v súvislosti s jeho postupom v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. EX 799/2016 vyvodená trestná, príp. disciplinárna zodpovednosť. Pre naplnenie záveru o excese z výkonu činnosti štátneho orgánu, za ktorý, resp. za škodu ním spôsobenú, nenesie zodpovednosť štát ale priamo ten, kto sa excesu dopustil, nie je nevyhnutnou podmienkou konštatovanie spáchania trestného činu.

2.3 Pokiaľ ide o dôkazy alebo konkrétne skutočnosti, ktoré tento záver preukazujú/potvrdzujú, žalovaný poukázal jednak na podstatu žalobcom popísaného skutkového stavu, z ktorého odvodzoval svoj nárok, a ktorý prevzal do rozsudku aj súd prvej inštancie, a jednak na skutočnosť zrejmu aj zo súdom citovaného uznesenia Okresného súdu Komárno č. k. 5D 89/2016-1573, podľa ktorého bolo do dedičského konania po zosnulom exekútorovi JUDr. Szabóovi prihlásených (ale súdom do pasív nezarađených) väčšie množstvo pohľadávok uplatnených na rovnakom skutkovom základe, teda nevyplatení plnení prijatých exekútorom v rámci výkonu exekúcie od povinných oprávneným. Existencia značného množstva takto neuspokojených oprávnených v rôznych na sebe nezávislých exekučných konaniach svedčí o tom, že vec žalobcu nepredstavuje ojedinelé alebo náhodné zlyhanie/pochybenie súdneho exekútora pri výkone jeho činnosti výlučne vo vzťahu k žalobcovi, ale celkom zjavne vedomé a cielené konanie JUDr. Szabóa v rozpore s účelom exekučného konania. Ak sa teda po prevzatí osobitného bankového účtu JUDr. Szabóa jeho náhradníčkou ukázalo, že peňažné prostriedky preukázane od povinných vymožené, avšak oprávneným nepreposlané, sa na predmetnom účte nenachádzajú, jediným záverom z toho plynúcim je, že pôvodný súdny exekútor JUDr. Szabó s týmito peňažnými prostriedkami neoprávnené nakladal a použil ich na iný účel ako uspokojenie vzniknutých nárokov oprávnených, a to na uspokojovanie jeho vlastných alebo iných potrieb, čo zakladá exces z činnosti exekútora ako štátneho orgánu, a pre tento záver nie je nevyhnutné preukázanie spáchania trestného činu, resp. vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti voči exekútorovi, ktorá navyš, ako správne poznamenal súd prvej inštancie, už z dôvodu smrti bývalého súdneho exekútora ani vyvodzovaná byť nemôže. Na základe uvedených dôvodov žalovaný žiadal rozsudok v zmysle § 388 CSP zmeniť, žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. Žalobca k odvolaniu žalovaného uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny v celom rozsahu. Poukázal na to, že z rozsudku je úplne zrejmé, že súd sa nestotožnil s tvrdením žalovanej o excese z výkonu verejnej moci a teda jej nezodpovednosti za žalobcovi spôsobenú škodu

tvrdeným nesprávnym úradným postupom daného exekútora. Uviedol, že žalovaný sa v konaní, aj v odôvodnení jej odvolania, opakovane uchyluje k prezumovaniu excesu z výkonu verejnej moci v konaní súdneho exekútora bez jediného konkrétneho tvrdenia v čom by malo spočívať a dôkazu o ňom. Žalovaný neuvádza, netvrdí jedinou skutočnosť a túto dôkazne nijako nepodložil, prečo vyššie uvedené tvrdí. Z odvolania žalovaného, ale ani predošlej argumentácie stále nie je zrejme v čom konkrétne mal spočívať exces exekútora, za ktorý nemá žalovaný niesť zodpovednosť ako za jeho nesprávny úradný postup pre jeho dostanie sa týmto (ne)konkrétnym konaním mimo výkon verejnej moci. Žalobca navrhol, aby odvolací súd odvolanie žalovanej vyhodnotil ako nedôvodné a rozhodnutie súdu prvého stupňa rozsudkom potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a preto ho potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

5. Odvolací súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle rozsahu podaného odvolania podľa § 379 CSP a dôvodov podaného odvolania podľa § 380 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci, dôkazy vyhodnotil jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti v zmysle §191 ods. 2 CSP, jeho rozhodnutie náležite odôvodnil. Súd prvej inštancie dospel z hľadiska posúdenia žaloby k správneému záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná, dospel k správnym skutkovým a čiastočne aj právnym záverom, ktoré následne odvolací súd doplnil v zmysle odvolacej argumentácie. V konečnom dôsledku je však jeho rozhodnutie vecne správne a odvolanie žalovaného bolo potrebné posúdiť ako nedôvodné.

6. Podstatou odvolania žalovaného bolo nesprávne právne posúdenie danej veci súdom prvej inštancie. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej sa zo skutkových zistení vyvodzujú právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

7. Za nesprávny úradný postup orgánu štátnej správy možno označiť prípad, ak konkrétny úradný postup má vadu, teda nie je v súlade s upravujúcou právnou úpravou. Možno teda povedať, že nesprávnym úradným postupom sa rozumie nezákonný úradný postup orgánu štátnej správy. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom verejno-právnej pôsobnosti orgánu štátnej správy. Nesprávnym úradným postupom môže byť akákoľvek činnosť spojená s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel ustanovených právnymi normami (rozsudok NS SR 4Cdo 60/2003).

8. V odvolaní žalovaný predovšetkým namietal, že rozsudok je nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný z dôvodu, že sa súd prvej inštancie absolútne nedostatočne vysporiadal s podstatnou a kľúčovou námietkou žalovanej, teda či konanie súdneho exekútora v tejto konkrétnej veci predstavuje nesprávny úradný postup v rámci výkonu verejnej moci, alebo ide už o exces z výkonu verejnej moci. Žalovaný ďalej poukázal na to, že súdy v rozhodovacej praxi definovali kritériá rozlišujúce nesprávny úradný postup a exces. Základným rozlišovacím znakom je to, či konajúca osoba uspokojovala pri výkone právomoci vlastné záujmy a potreby, alebo takéto záujmy konajúca osoba nesledovala, hoci pravidlá a poriadok porušila. V tomto smere poukázal na uznesenie NS SR, sp. zn. 6Cdo 27/2016 a na rozhodnutia NS ČR sp.zn. 28Cdo/2699/2010.

9. Odvolací súd uvádza, že žalovaný v konaní nespochybňoval závery súdu prvej inštancie týkajúce sa toho, že na exekútorskom úrade JUDr. Szabóa prebiehalo žalobcom tvrdené exekučné konanie, ako aj skutočnosť, že súdny exekútor nezaslal žalobcovi finančné prostriedky, ktoré boli vymožené v rámci exekučného konania a boli uplatnené v tomto konaní. Žalovaný v prvoinštančnom konaní najskôr presadzoval názor, že existencia pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia voči súdnemu exekútorovi vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. s právnou úpravou bezdôvodného

obohatenia. Tento svoj názor podporil rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR, či Ústavného súdu SR, z ktorej judikatúry vyplýva, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné uplatniť pred nárokom na náhradu škody.

10. Súd prvej inštancie sa s týmto názorom žalovaného v napadnutom rozhodnutí vysporiadal poukazujúc na skutočnosť, že žalobca si pohľadávku vo výške 105.963,87 eur prihlásil aj do dedičského konania po neb. JUDr. Ladislavovi Szabóovi, avšak dedičstvo po neb. JUDr. Ladislavovi Szabóovi bolo predĺžené a toto pripadlo štátu ako odúmrt'. Navyše z uznesenia č.k. 5D/89/2016-1573 zo dňa 7.11.2022 vyplynulo, že pohľadávka žalobcu nebola zahrnutá do súpisu pasív, preto postup zvolený žalobcom, keď si nárok na zaplatenie žalovanej sumy uplatnil aj titulom nároku na náhradu škody z titulu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nepovažoval za v rozpore so zákonom. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal aj na to, že Exekučný poriadok ani zákon č. 514/2003 Z.z. priamo nestanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich; obe zodpovednosti stoja vedľa seba. Z ich dikcie možno vyvodit', že za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu (činnosti uvedené v ustanoveniach § 29 až § 194 Exekučného poriadku), zodpovedá vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku.

11. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na nejednotnú judikatúru či už Najvyššieho súdu SR alebo Ústavného súdu SR. V uznesení 1Cdo/128/2019 Najvyšší súd SR konštatuje : „Dovolací súd zistil, že právny názor, že pri riešení kolízie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a nároku na náhradu škody treba vychádzať zo zásady, že vzhľadom na subsidiárnu povahu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia má prednosť uspokojenie nároku z titulu náhrady škody, a len v prípade, ak nie sú splnené podmienky pre dosiahnutie rovnakého uspokojenia z titulu náhrady škody, možno uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, bol vyslovený v uzneseniach najvyššieho súdu zo dňa 21. decembra 2010 sp. zn. 2 Cdo 48/2010, zo dňa 21. decembra 2011 sp. zn. 2 Cdo 155/2011 a v rozsudku zo dňa 13. decembra 2014 sp. zn. 2 MCdo 13/2013, ako aj v starších judikátoch a publikáciách (R 1/1979, s. 79/80, R 25/1986). Naopak, právny názor, podľa ktorého právo na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci možno uplatniť len vtedy, ak sa dotknutá osoba nemôže úspešne domôcť práva na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tretej osobe, zaujal najvyšší súd v uzneseniach sp. zn. 8 Cdo 88/2017, 6 Cdo 9/2016 zo dňa 22. februára 2017, 6 Cdo 27/2016 zo dňa 29. novembra 2016, 4 MCdo 3/2014 zo dňa 16. decembra 2015, 7 Cdo 16/2011 zo dňa 27. septembra 2012, ako aj v rozsudkoch 4 Cdo 199/2005 zo dňa 31. mája 2006 a staršom rozsudku Najvyššieho súdu SSR 4 Cz 110/84 zo dňa 16. apríla 1985. Tento názor bol vyslovený aj v náleze ústavného súdu II. ÚS 165/2012 zo dňa 13. decembra 2013 a v uzneseniach III. ÚS 361/2009 zo dňa 26. novembra 2009 a III. ÚS 45/2008 zo dňa 7. februára 2008. Dovolací súd na základe uvedeného je právneho názoru, ktorý zdieľa takmer jednotne rozhodovacia prax najvyššieho ako aj ústavného súdu, a tiež teoretická fronta, podľa ktorého právo na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci možno uplatniť len vtedy, ak sa dotknutá osoba nemôže úspešne domôcť práva na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tretej osobe. Z tohto pohľadu opačný právny názor, zaujatý v skorších uzneseniach zo dňa 21. decembra 2010 sp. zn. 2 Cdo 48/2010, zo dňa 21. decembra 2011 sp. zn. 2 Cdo 155/2011 a v rozsudku zo dňa 13. decembra 2014 sp. zn. 2 MCdo13/2013, považuje za prekonaný, ako ojedinelý odklon, vybočenie od už v súčasnosti ustálenej neskoršej súdnej praxe.“ Zároveň sa v bode 28 odôvodnenia dovolací súd stotožnil s názorom odvolacieho súdu, ktorý konštatoval, „ že vo vzťahu k súdnemu exekútorovi neexistovala konkurencia nároku žalobkyne z bezdôvodného obohatenia s jej nárokom na náhradu škody voči štátu. Z hľadiska postavenia súdneho exekútora a výkonu jeho činnosti uviedol, že súdny exekútor v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má postavenie verejného činiteľa a vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci. Vysvetlil, že medzi exekútorom a povinnou v prejednávanej veci nešlo o súkromnoprávny vzťah, ale o verejnoprávny vzťah, nakoľko exekútor vystupoval ako nositeľ štátnej moci, plnil úlohy štátneho orgánu, exekútor nevystupoval v rovnoprávnom postavení voči povinnej ako účastník exekučného konania, ale ako nositeľ verejnej moci vykonávajúci exekučnú činnosť, ktorou na jeho strane nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.“

12. Odvolací súd uvádza, že v predmetnej veci treba súhlasiť so súdom prvej inštancie, že nárok žalobcu je v dedičskom konaní sp.zn. 5D/89/2016 v podstate nevyhnutelný s poukazom na stav dedičského konania. Preto aj v prípade, že by si žalobca musel najskôr uplatniť svoj nárok titulom

bezodôvodného obohatenia priamo od súdneho exekútora resp. v tomto prípade od jeho dedičov, túto podmienku splnil, pretože žalobca sa pokúsil o uspokojenie svojho nároku aj týmto spôsobom. V zmysle uvedenej judikatúry potom nastupuje u poškodeného žalobcu nárok na uplatnenie si náhrady škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z.

13. Hlavnou odvolacou námietkou žalovaného bol názor, že pôvodný súdny exekútor JUDr. Ladislav Szabó tým, že nezabezpečil poukázanie výťažku z vykonanej dražby žalobcovi ako oprávnenému ponechaním výťažku, resp. ponechaním dostatku peňažných prostriedkov, na svojom exekútorskom účte, uspokojoval vlastné, osobné alebo iné záujmy a ide o jeho osobné individuálne zlyhanie a následné neoprávnené obohatenie v jeho majetkovej sfére, a preto konanie súdneho exekútora JUDr. Ladislava Szabóa možno považovať za exces, keďže žiadny účelový ani iný súvis s činnosťou štátneho orgánu pri výkone exekúcie nie je možné v jeho konaní identifikovať.

14. Odvolací súd v rámci tejto argumentácie poukazuje na názor NS SR citovaný vyššie v uznesení sp.zn. 1Cdo/128/2019 v bode 28 odôvodnenia rozhodnutia. Rovnaký názor vo vzťahu k bodu 28 odôvodnenia tohto rozhodnutia najvyššieho súdu zastal NS SR aj vo svojom uznesení sp.zn. 2Cdo/222/2020 zo dňa 18.08.2022 (bod 14 odôvodnenia), v uznesení sp. zn. 6Cdo/74/2022 – (rovnako išlo nepoukázanie vymožených finančných prostriedkov oprávnenému zo strany exekútora), obdobne aj uznesenie sp.zn. 6Cdo/121/2022 a sp.zn. 4Cdo/94/2022. Aj v týchto rozhodnutiach sa zdôrazňovalo postavenie súdneho exekútora a jeho činnosť, keď súdny exekútor v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má postavenie verejného činiteľa a vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci. Medzi exekútorom a oprávneným nešlo o súkromno-právny vzťah, ale o verejno-právny vzťah, nakoľko exekútor vystupoval ako nositeľ štátnej moci, plnil úlohy štátneho orgánu a exekútor nevystupoval v rovnoprávnom postavení voči oprávnenému ako účastník exekučného konania, ale ako nositeľ verejnej moci vykonávajúci exekučnú činnosť, ktorou na jeho strane nemohlo dôjsť k bezodôvodnému obohateniu podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

15. Podstatou nesprávneho úradného postupu pôvodne ustanoveného súdneho exekútora JUDr. Ladislava Szabóa bolo nesplnenie si svojej zákonnej povinnosti ponechať a zabezpečiť finančné prostriedky získané v zmysle súdom schváleného rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností vo výške 105 963,87 eur na osobitnom účte a vyplatiť ich následne oprávnenému ako vyplýva z ust. § 165 ods. 1 EP. Takýto postup súdneho exekútora je potrebné považovať za porušenie ustanovení Exekučného poriadku, a preto podľa názoru odvolacieho súdu ide o nesprávny úradný postup, a to bez ohľadu na to, z akých dôvodov sa to stalo, a preto ho nie je možné nazvať excesom, za ktorý by nezodpovedal štát. Uvedený nesprávny úradný postup súdneho exekútora je potrebné považovať za nesprávny postup pri výkone štátnej moci súdnym exekútorom a za škodu spôsobenú takýmto postupom zodpovedá štát v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z.

16. V tomto smere odvolací súd poukazuje aj na rozsudok NS SR sp.zn. 9Cdo/298/2020, ktorým bolo dovolanie žalovanej (MS SR) zamietnuté. V tomto rozhodnutí sa konštatuje: „Princíp objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci je nevyhnutný, pretože je potrebné, aby sa vo vzťahu k poškodenému napravili všetky dôsledky porušenia zákona. Pri tomto druhu zodpovednosti za škodu je vylúčená možnosť liberácie, teda zbavenie sa objektívnej zodpovednosti za vzniknutú škodu v prípade preukázania niektorého zo zákona predpokladaného liberačného dôvodu. Vylúčená je i možnosť exkulpácie (t.j. zbavenie sa zodpovednosti vyvinením), napríklad zodpovednosti za škodu sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil. Zákon o zodpovednosti štátu takéto dôvody nepozná. Škoda ako následok protiprávneho stavu v danom prípade podľa záverov konajúcich súdov (odvolacieho i prvoinštančného) spočívala v nevyplatení oprávnenému v exekučnom konaní súdnym exekútorom po schválení rozvrhu výťažku a úplnom zaplatení najvyššieho podania do siedmich dní sumy 33.197,96 Eur. Protiprávny stav je výsledkom nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora, ktorý nezodpovedá cieľu sledovanému ustanovením § 165 ods. 1 Exekučného poriadku (uspokojenie oprávneného na základe realizovanej exekúcie). Z pohľadu objektívnej zodpovednosti štátu za škodu nie je relevantná subjektívna stránka prípadu, teda najmä to, ktorý zo súdnych exekútorov (pôvodný, či náhradný) zavinil nesplnenie povinnosti súdneho exekútora v zmysle ustanovenia § 165 ods. 1 Exekučného poriadku, či táto povinnosť (ne)prešla z pôvodného na náhradného súdneho exekútora a prípadne, či niektorý zo súdnych exekútorov (ne)mohol splniť uloženú povinnosť a z akých dôvodov tak neučinil. Inak povedané, pre objektívnu zodpovednosť štátu v tomto prípade nie je podstatné, že náhradný súdny exekútor nemal

k dispozícii vymožené peňažné prostriedky a tak nezavinil ich nevyplatenie oprávnenému v zmysle ustanovenia § 165 ods. 1 Exekučného poriadku

17. Z vyššie uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR nesporne vyplýva, že nevyplatenie žalovanej sumy po schválení rozvrhu výťažku v exekučnom konaní je porušením ustanovenia § 165 ods. 1 Exekučného poriadku, pričom nie je rozhodujúce prečo súdny exekútor nesplnil uloženú povinnosť a z akých dôvodov tak neučinil.

18. Pokiaľ ide o vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, je potrebné uviesť, že ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, znamená to, že ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorom platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by škoda. V dôsledku nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora, ktorý finančné prostriedky získané z rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností vo výške 105 963,87 eur na osobitnom účte nezabezpečil a následne ich oprávnenému nevyplatil, spôsobil žalobcovi ako oprávnenému škodu, a to v rozsahu, v akom by v prípade dodržania zákonného postupu bol v rozsahu výťažku uspokojený. Keďže náhradník pôvodného súdneho exekútora nedisponoval finančnou čiastkou, ktorá bola získaná z dražby nehnuteľností, nedisponuje teda čiastkou, ktorou by mohol uspokojiť vymáhanú pohľadávku žalobcu, vznikla žalobcovi škoda, ktorú si v konaní aj v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekútora aj dôvodne uplatňuje.

19. Vychádzajúc zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil, a to s poukazom na ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).